CONSPECTUS NOVISSIMÆ AC OMNIUM LOCUPLETISSIMÆ SACRORUM...

325.18

CONSPECTUS
NOVISSIMÆ
AC OMNIUM LOCUPLETISSIMÆ
SACRORUM CONCILIORUM
EDITIONIS

QUAM SOCIETATIS MORE

Aggreditur Antonius Zatta Typographus Venetus.

VENETIIS,

MDCCLVIII.

SUPERIORUM FACULTATE.

287

ANTONIUS ZATTA TYPOGRAPHUS VENETUS.

Poſt editas nitidiſſimis typis *S. Gregorii Nazianzeni*, nec non *SS. Dionyſii Areopagitæ*, & *Clementis Alexandrini* Lucubrationes Græco-Latinas, poſt vulgata inſignium Poetarum *Petrarchæ*, & *Dantis* opera, eaque non ſolum præſtantiſſimis Commentariis, noviſque acceſſionibus aucta, ſed elegantiſſimis etiam figuris ornata, ampliſſimum ac vaſtiſſimum Opus, multiſque eruditorum votis expetitum aggredior, Novam nempe Sacrorum Conciliorum omnium Collectionem ad Regiam quidem Veneto-Labbeanam Editionem exigendam, ſed tot tantiſque monumentis ab eruditiſſimo *Patre Dominicus Manſi* præcipue auctam, & locupletatam, ut nova proinde Conciliorum Collectio merito dici poſſit. Cujus quidem ſuſcepti operis conſpectum ut eruditis Lectoribus ſiſtam, quid in prioribus editionibus præſtitum ſit, quidve no-

varum acceſſionum huic noſtræ
mum erit paucis exponere.

Sacris Conciliorum Collection
eveniſſe conſtat, quod fluviis a
quo longius a ſuis finibus decu
rem aquarum copiam, & ampli
tia ſibi acquirant. Prior ſiquide
Editio, quæ a Jacobo Merlino P
ſis Pœnitentiario anno 1524. ad
Tomos complectebatur, quæ de
Crabbe Michliniensem Minorita
mentis locupletata, duobus tomi
plioribus prodiit. Laurentius de
vulgavit Coloniæ quatuor tomis
ſolum aliquot locorum millia a
rum Codicum fidem diligenter
etiam Conſtitutionibus Apoſtolic
aliis Antiquitatis Eccleſiaſticæ m
in id uſque tempus deſiderata f
liorum theſaurum locupletavit.
pit Veneta in quinque tomos di
neram Biniana, quæ nimirum
opera prodiit, in novem tomos
Scholiis & annotationibus illuſtra
& voluminum numero, & aug
typorum apparatu antecellit Re
ginta ſeptem tomos diffuſa 164
diit. Hanc proxime duæ aliæ ſe
licet voluminum numero huic I
minutioribus quippe typis expreſſa
ciliorum atque monumentorum

Conciliorum hiſtoriam pertinentium copia Regiam longe ſuperant. Prior eſt, quam Vir Clariſſimus Philippus Labbeus S. J. aggreſſus eſt, & operi immortuus Gabrieli Coſſartio perficiendam reliquit. Poſterior ea eſt, quam Joannes Harduinus ejuſdem Societatis Presbyter juſſu Gallicani Cleri Pariſiis anno 1715. regiis typis vulgavit. Quæ quidem in eo ſummopere commendanda eſt, quod plurima exhibeat venerandæ antiquitatis monumenta ceteris Collectoribus prorſus incognita, quod quamplurima, quæ in Labbeo mutila & vitiata occurrunt, integra reddat & emendatiora; & tandem quod Notis, brevibus quidem, ſed appoſitis & eruditis omnia pene illuſtrata ſint. Quia tamen Harduinus ſolis Actis Conciliorum vulgandis intentus, quamplurima, quæ vel ſuppoſititia babuit, vel quæ proprie non ſunt Acta Conciliorum, ſed vel appendices, vel additamenta, ſive Conciliorum ſummaria, quæ priores Editiones, & præcipue Labbeana præſeferebant, reſecta voluit & omiſſa; hine ex eruditis quamplurimi eam veluti mancam ac mutilam improbarunt, neceſſitatemque ſibi impoſitam conqueſti ſunt, etiam Labbeanam alteram non ſine graviſſimis ſumptibus comparandam. Cui quidem incommodo ut occurrerent noſtri Veneti Bibliopolæ Albritius, & Coleti conſilium ceperunt novam Conciliorum Collectionem cudendi, & Labbeanam, & Harduinianam ita componendi, ut quæ Labbeus, & Harduinus ſeorſim ediderunt, in unum corpus redigerent

Conciliorum, & ſi qua præter
ſcriptis, vel ex editis Codicib
poſſent, insererent. Quod quic
leti Veneti Presbyteri Viri eru
abunde præſtiterunt, ut iotra ſe
ac locupletiorem editionem vig
abſolutam orbi erudito præbuer
ſolum ea omnia, quæ Labbeus
duimus, congeſta ſunt, ſed &
ta ex Baluzio, Martene, Cardi
Beſſin, Petro de Marca, Lunig
Ughello, Pagio, Chriſtiano Lu
thoribus huc translata, quæ ſ
diſpoſita videre eſt.

Perfecta huc uſque & numer
ſoluta videri poterat Conciliorum
Vir Clariſſimus P. *Dominicus Man*
virorum in colligendis Concili
eruditionem emulatus, ſex Supp
mos nuperrime vulgavit, in qu
amplius Concilia in prioribus E
ſa in lucem protulit; præter
quæ vel manuſcriptorum Codic
ac emendavit, vel conquiſitis u
mæ frugis monumentis ſupplevi
ticis, hiſtoricis, ac chronologi
etiam quandoque diſſertationibu

Hæc autem cum non infin
pars ſint, & hujuſmodi Suppleme
admodum & prioris Veneto-La
nis, quæ ceteris palmam long

exemplaria vel nulla, vel pauca admodum ſuperſint, quæ vix ſine magnis ſumptibus poſſint comparari; doleantque non immerito quamplurimi, in tanta librorum copia, tam præclarum Opus apprimeque neceſſarium in pleriſque adhuc bibliothecis deſiderari: rem non ingratam, maximeque utilem in literarorum gratiam nos facturos putamus, ſi novam Sacrorum Conciliorum Collectionem vulgandam aggrederemur, in qua præter ea ſingula, quæ Labbeus & Harduinus, & noviſſime Nicolaus Coleti ſuis Collectionibus inſerta voluerunt, ea etiam exhiberemus ſuis locis optimo ordine diſpoſita, quæ Vir Clariſſimus vulgavit, quæque inde ſe daturum pollicetur, & quam plurima alia quæ magno ſtudio conquiſita quamplures eruditi Viri nobis exhibuerunt, & in dies exhibenda ſpetamus.

Ut autem quæ huic noſtræ Collectioni augendæ ac locupletandæ, non ſine magnis curis, magniſque impendiis in id uſque tempus comparavimus, cognoſcere poſſit eruditus lector, Syllabum harum omnium acceſſionum per ſeculorum ſeriem hic dandum cenſemus: illud in anteceſſum monentes, nobis propoſitum non eſſe Acta tantummodo Conciliorum, Decretales Epiſtolas, & Summorum Pontificum Conſtitutiones hic exhibere, quemadmodum fecit Harduinus; ſed inſuper ea omnia, quæ quoquo modo in Conciliorum cenſum venire poſſunt, in rem noſtram transferre, quod & Labbeus, & Sirmondus, & Aguirre, & Surius, & Binius, & noviſ-

viſſime Wilcbinſius, ceterique C
lectores præſtiterunt.

Seculo Pri

Cum nulla, præter Apoſtol
beamus; Fragmenta tantumm
ſtolæ S. Clementis ad Corint
ejuſdemque Apoſtolicis Conſtit
tationem criticam & chronolog
Quæ autem priori hoc ſeculo,
uſque ad Syxtum III. prodieru
Pontificum Epiſtolæ, Conſtituti
ea dabimus juxta editionem quide
quæ forte additamenta occurre
Romanorum Pontificum a P.
celebri Benedictino vulgari cept
dabimus. Non enim optimum
mus Labbeano textu penitus ſu
Couſtantii integram ſubſtituere
iſtæ parum inter ſe differant,
perſuaſi rationibus, quæ in Præfa
lumini præmittenda exponentur
mum parebunt variantes lection
ta ad Epiſtolas apocryphas pri
eum Collectionis Iſidorianæ ex
Codice a *P. Manſi* erutas.

Seculo I

Unicam tantummodo dabim
Aſſemanno, a ceteris Collectorib

Patriarchicum jus per totam Aſſyriam, Mediam, ac Perſidem Archiepiſcopo Seleucienſi aſſertum eſt; eique ejuſdem Aſſemanni cenſuram adjungemus.

Seculo III.

Acta exhibebimus prolixæ diſputationis Archelai Meſopotamiæ epiſcopi cum Manete, ex quo Manichæorum ſecta originem & nomen habuit; una cum admonitione prævia *Patris Manſi*, & Alexandri Zagagni præfatione ac notis. Quibus etiam adjiciemus Actorum ejuſdem diſputationis fragmenta nonnulla ex S. Cyrillo Hieroſolymitano.

Seculo IV.

Novam Synodum dabimus incerti loci pro aſſerendo Patriarchico jure in totam Perſidem Archiepiſcopo Seleucienſi, a quatuor Patriarchis celebratam: & a V. Cl. Joſepho Simonio Aſſemanno primum prolatam, qui & præviam admonitionem, & cenſuram ſuppeditabit. Huic plures alias adjungemus, Seleucienſem nimirum præſide S. Mileſio Suſarum Epiſcopo celebratam: ex eodem Aſſemanno; Romanam, quæ licet ſuppoſititiis argui poſſe videatur, ex vetuſtiſſimo tamen codice nongentorum & amplius annorum ætatem referente deſcripta eſt; Gallicanam incerti loci pro Lapſis recipiendis; aliaſque, quas ex Philoſtorgio, Tillemontio, Aſſemanno, aliiſque Scriptoribus deſumpſimus.

Con-

Conciliis pariter a Labbeo productis quamplura ſuperaddemus; & primo quidem Illibertano Epitomen quamdam ſufficiemus ex *P. Manſi*, qui & notas quamplures adjicit, quibus non parum lucis obſcuriſſimis hiſce Canonibus accedit. Antiocheno tres Conſtantini Imperatoris epiſtolas ex Euſebio adjungemus, ad Antiochenos unam, ad Euſebium alteram, tertiam ad Synodum. Antiocheno pariter alteri, ab Epiſcopis ad Antiochenæ Eccleſiæ dedicationem convenientibus celebrato novem Canones ex antiquiſſimo manuſcripto affigemus. Sardicenſi in cauſa S. Athanaſii celebrato tres addemus epiſtolas, e pluteis Veronenſis Bibliothecæ Metropolitanæ a Cl. Maffejo erutas. Novam quoque ſufficiemus Sardicenſium Canonum lectionem ex antiquiſſimo Lucenſi manuſcripto, varianteſque cum Iſidoriana, & Dionyſiana verſione lectiones indigitabimus. Et tandem eruditam præmittemus *P. Manſi* diſſertationem, qua Sardicenſis, & Sirmienſium Conciliorum epochæ novis obſervationibus illuſtrantur ac firmantur, & plurium aliorum Conciliorum, rerumque ab Athanaſio geſtarum Chronologia corrigitur. Alexandrino & Hieroſolymitano contra Origeniſtas celebratis duas ſubdemus Synodicas Epiſtolas, quas Eruditiſſimus Vallarſius in noviſſima S. Hieronymi editione primus vulgavit, appoſitiſque notis illuſtravit. Conciliis in Gallia, Hiſpania, & Græcia celebratis coronidis loco addemus epiſtolam S. Athanaſii, in qua de hac re luculen-

tiſſi-

tiſſime differit. Romano ſecundo ſub Damaſo celebrato eruditam *P. Manſi* diſſertationem; & Romano tertio ſub eodem Damaſo ejuſdem Pontificis epiſtolam ad Paulinum Antiochenæ urbis Epiſcopum ſuperaddemus. Conſtantinopolitano Generali ex antiquiſſima Verſione, quæ in vetuſto Lucenſi MS. legitur, quorumdam Canonum interpretationem dabimus. Tandem Romanum ſecundum ſub Silveſtro, Gangrenſe, Neoceſarienſe, Anciranum, & Nicænum variantibus lectionibus; Alexandrinum, Ceſarienſe, Trevirenſe, Carthaginenſe, Nicopolitanum, Capuanum, & Taurinenſe animadverſionibus partim criticis, partim Chronologicis; Leptenſe vero, & Carthaginenſe tertium novis Canonibus aucta atque illuſtrata prodibunt.

Decretalibus quoque Summorum Pontificum ſua non deerunt hoc ſeculo additamenta. S. Silveſtro ſubjiciemus ex Galano ſcripturam quamdam, apocrypham quidem, ſed antiquiſſimam, quæ Autographum amoris inſcribitur, aliaque nonnulla. Julio Papæ epiſtolam quamdam ad Dionyſium Alexandrinum, de cujus ſuppoſitione eruditam pariter dabimus Ludovici Muratorii diſquiſitionem: & tandem Anaſtaſio aliam ſufficiemus ad Simplicium epiſtolam, quam inter Hieronymi opera edidit Vallarſius.

Seculo V.

Hoc pariter ſeculum plurima Concilia in

ce-

ceteris editionibus prætermiſſa præſeferet; & I. quidem Synodum Italicam pro reſtituendo S. Joan. Chryſoſtomo ab Innocentio Primo coactam. II. Synodum quamdam Seleucienſem, quam ex Syrorum lingua transferendam euravit Fridericus Cardinalis Borromeus, quamque ex MS. Ambroſianæ Bibliothecæ primus vulgavit Muratorius inter Ant. M. E., & erudita præfatione, additiſque Anonymi interpretis notis illuſtravit. III. Corinthiam in eauſa Perigenis ad Corinthium epiſcopatum transferendi. IV. duas Conſtantinopolitanas, quarum prior pro componendis Eccleſiarum diſſidiis; poſterior vero pro Anatolio Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ præficiendo celebrata eſt. V. Tres Antiochenas aliaſque in Oriente pro S. Cyrillo Alexandrino Patriarcha, & contra eumdem Cyrillum celebratas. His Synodum Numidiæ, Tricaſſinam, Cteſiphontis in Perſide, duaſque Seleucienſes ſuperaddemus; eaſque etiam adjiciemus, quæ pro Neſtoriana hæreſi, & Sacerdotum conjugio confirmandis a Neſtorianis Epiſcopis variis in locis habitæ ſunt.

Pluribus pariter Conciliis a Labbeo relatis inſignia additamenta præſtabimus ex *P. Manſi*. Et primo quidem Concilii Generalis Chalcedonenſis Canones, & vetuſtam fidei confeſſionem ea in Synodo datam ex verſione quadam Latina antiquiſſima afferemus. Novam pariter anathematiſmorum S. Cyrilli Latinam verſionem dabimus ex vetuſtiſſimo codice; ex eoque etiam in-

inſigne additamentum epiſtolæ ab eodem Concilio ad S. Dalmatium datæ. Coronidem tandem huic Concilio imponet egregia Leontii Monachi pro eodem Concilio Apologia, quam ex vetuſto codice Venetæ S. Marci Bibliothecæ primus in lucem protulit Antonius Bongiovanni, & interpretatione, notiſque illuſtravit. Concilio Romano nonnullas Gelaſii Papæ epiſtolas adjiciemus, ejuſque celebre de probandis, improbandiſque libris decretum, quale in tribus vetuſtiſſimis codicibus legitur, tribus columnis diſtinctum repræſentabitur. Romano ſub Hilaro Papa celebrato duos integros Epiſcoporum catalogos, quorum unus ex codicibus Vaticanis a Lupo erutus, alter ex vetuſto Lucenſi codice deſcriptus eſt, affigemus. Pſeudoepheſinæ Synodo libellum quemdam ab Aſiaticis Epiſcopis Imperatori oblatum dabimus ex Evagrio. Conciliabuli Conſtantinopolitani, cujus pauca tantummodo ex Pagio profert Venetus Labbei editor, pleniorem hiſtoriam dabimus. Duobus Conciliis in cauſa Symachi Pontificis, aliiſque ſub eodem Symacho, Felice III. & Leone Magno celebratis; duobus pariter Conſtantinopolitanis, nec non Toletano, Carthaginenſi, Berytenſi, Aurelianenſi, Africano &c. quamplures animadverſiones ſive criticas, ſive chronologicas, nonnulloſque Canones in aliis editionibus omiſſos adjiciemus. Synodos Africanas hujus & ſuperioris ſeculi partim diligentius diſtinguemus, partim e MS. codice Lucenſi inte-

tegriores dabimus, lucem præbentibus Ballerinis Fratribus in Append. ad Opera S. Leonis Magni recentiſſimæ Venetæ editionis.

Decretales quoque Romanorum Pontificum Innocentii Primi, Bonifacii Primi, Cæleſtini, Leonis Magni, ac Gelaſii novis monumentis auctæ, noviſque obſervationibus a *P. Manſi* illuſtratæ prodibunt, adjunctis etiam iis quæ nuperrimi Operum S. Leonis Magni Editores, nempe P. Cacciarius Carmelita, & Ballerini fratres, ille Romæ, hi Venetiis ſive animadverterunt, ſive addiderunt.

SECULO VI.

Nova pariter hoc ſeculo recenſebimus Concilia a noſtris Collectoribus omiſſa, Cenomanicum nimirum ex Mabillonio; Salonitanum ex Thoma Archidiacono Rerum Dalmaticarum Scriptore; Theimenſe ex Galano; Britannicum ex Wilchins; nonnullaque alia, & præcipue Conſtantinopolitana in cauſa Anthimi celebrata, una cum erudita *P. Manſi* animadverſione, qua perplexa horum Conciliorum, & depoſiti damnatique Anthimi hiſtoria elucidatur. His etiam nonnulla ſuperaddemus ab Hæreticis habita; Toletanum nimirum ab Arianis, pluraque alia vel ab Eutychianis, vel a Neſtorianis pro reſtituenda præcipue illarum Eccleſiarum diſciplina diverſis in locis celebrata.

Plura pariter quæ a Labbeo ſuppeditantur Concilia, in noſtra Collectione novas acceſſiones no-

novamque lucem accipient. Epaonenſi ſiquidem, Agathenſi, Suffetulenſi, Aurelianenſi, & Arvernenſi Conciliis novos Canones antea ineditos ex optimæ notæ manuſcriptis addemus. Matiſconenſis, & Barchinonenſis Conciliorum Canonibus genuinam lectionem ex iiſdem manuſcriptis reſtituemus. Britannicum, Antiochenum, Ilerdenſe, Valentinum novis additamentis ſupplebimus. Lugdunenſe tandem, Jnncenſe, Valentinum alterum, Carpentoratenſe, Gradenſe, Maranenſe, Hieroſolymitana duo, & nonnulla Conſtantinopolitana contra Severianos celebrata eruditis animadverſionibus partim criticis, partim chronologicis ex *P. Manſi* mutuatis illuſtrabimus.

Decretalibus etiam Summorum Pontificnm ſuas dabimus appendices. Hormiſdæ ſubjiciemus epiſtolam; Felici IV. Decretum quoddam ex Agnello Ravennatenſi apud Mnratorium; Vigilio epiſtolam ad Clerum Romanum, Legatis Gallorum ab illo traditam, & aliam ejuſdem Cleri epiſtolam ad Gallos, quas recitat Baluzius. Pelagio II. Decreta nonnulla, & aliquarum epiſtolarum fragmenta, ex eodem Baluzio, & vetuſto quodam manuſcripto. Quibus omnibus varias *P. Manſi* obſervationes adjungemus. Decreta tandem nonnulla Pontificum hujus ſeculi ex Collectione MS. Cardinalis Deusdedit a Ballerinis Fratribns eruta huc etiam transferentur, quibus & alia accedent a *P. Manſi* ſecundis curis nunc primo detecta.

SE-

Seculo VII.

Plura pariter dabimus hoc ſeculo ex *P. Manſi* Concilia, quæ Labbeum alioſque Collectores ſugerunt, videlicet Londinenſe, Cantuarienſe, duo Gallicana, Trevirenſe, Cretenſe, Marlacenſe, Northumbrenſe, Avelutenſe, Hibernicum, Cretenſe, Bacenceldenſe, Romanum, & duo Conſtantinopolitana, quorum Acta, qualia ſuperſunt, dabimus ex P. Combeſis inter Opera S. Maximi. His nonnulla ſubdemus Pſeudoconcilia; geminum videlicet Theſſalonicenſe pro adſerendo Monothelitarum errore; & quinque Neſtorianorum in Aſſyria, Perſide, & Arabia circa varia fidei, vel potius hæreſis, & diſciplinæ capita celebrata; in quorum unu prolixam epiſtolam Jeſuiabi Adiabenorum Metropolitæ ad epiſcopos regionis Garmæorum in Synodo collectos datam recitabimus.

Nonnulla pariter recenſita a Labbeo Concilia, qualia ſunt Hiſpalenſe, Clippiacenſe, Matiſconenſe, Alexandrinum, Toletanum Quartum, Pariſienſe, Aurelianenſe, Cabilonenſe, Auguſtodunenſe, Senonenſe, & Romanum, partim Canonibus hucuſque ineditis, aliiſque monumentis aucta, partim novis animadverſionibus illuſtrata prodibunt.

Decretales quoque Romanorum Pontificum ſuas præſeferent appendices. Epiſtolis ſiquidem Deusdedit Papæ addemus decretum quoddam de electione Romani Pontificis, quod ex Udalri-

rico Bambergenſi exhibet Eccardus. Bonifacio V. epiſtolam ad Juſtum Cantuarienſem Archiepiſcopum; & Honorio I. alteram epiſtolam ad Honorium pariter Cantuarienſem Archiepiſcopum, quas ex Wilchins excerpſimus. Vitaliano Papæ adjiciemus epiſtolas quatuor, quarum tres ex vetuſto Caſſinenſi codice primus vulgavit Cl. Muratorius in ſuo illo de Rebus Italicis inſigni opere; quartam vero exhibet idem Wilchins. Adeodati pariter, Leonis II. & Sergii Primi epiſtolis, ac decretis ſua dabimus additamenta. Et tandem ad Capitula Theodori Cantuarienſis Archiepiſcopi, quæ recitat Labbe, Pœnitentiales nonnullos Canones ex libello de Remediis peccatorum apud Martene decerptos attexemus.

SECULO VIII.

Plura quoque hoc ſeculo ſuppeditabit Concilia *P. Manſi*, huic noſtræ Collectioni noviter inſerenda. I. Concilium quoddam in Vico Valari in Etruria habitum ad decidenda jura quædam inter Aretinum, & Senenſem Epiſcopum, ex Muratorio in Antiquitatibus Italicis. II. Conſtantinopolitanum, in quo Germanus ex Epiſcopatu Cyzici ad ſedem Conſtantinopolitanam transfertur; cujus ſententia a Synodo lata ex Theophane Græce & Latine exhibetur. III. Romanum, cujus nomen tantummodo extat apud Labbeum; nos vero integra dabimus ipſius Acta ex opuſculo quodam a Muratorio vulgato; & ad

 duas

duas Literas Stephani Papæ, quæ hujus occaſione recitantur, appoſitam cenſuram ſubjiciemus. IV. Romanum II. a Stephano II. habitum in cauſa Sergii Archiepiſcopi Ravennatis; ex Agnello apud Muratorium. V. Romanum alterum ſub Stephano III. cujus excerpta tantummodo quædam Actionis ſecundæ & tertiæ ab Holſtenio hinc inde corroſa dedit Labbeus; nos vero integrum dabimus præcipue ex V. Cl. Cajetano Cenni, qui priorem ipſius Synodi Actionem ex vetuſtiſſimo Veronenſi Codice acceptam Vaticanis typis vulgavit, eique Præfationem, & prævium Commentarium, eruditamque diſſertationem, quæ huic pariter noſtræ Collectioni inſerentur, adjecit. VI. Romanum aliud ſub Hadriano, partim dubium, partim commentitium, in quo jus datum fertur Carolo Magno Pontificem ipſum eligendi, & inveſtitutas concedendi. Cui accedet Planctus B. Eugenii de rebus in hac Synodo actis. VII. aliud Romanum ſub eodem Hadriano pro confirmatione Francfordienſis Concilii, & Felice, atque Elipando damnandis celebratum. VIII. tandem Wigornienſe, Aderbournenſe, Hieroſolymitanum, Germanicum incerti loci, Gallicanum, Moguntinum, & duo Ratiſponenſia. Quibus etiam nonnulla addemus ab Æthetodoxis celebrata; Hiſpanum nimirum ab Epiſcopis Felici, & Elipando faventibus; Hierapolitanum ab Eutychianis; Tarvanenſe, & Tolenſe a Jacobitis, aliaque &c.

Nonnulla pariter a Labbeo relata novis acceſ-

ceſſionibus ſupplebimus. Romano II. ſub Gregorio III. addemus ipſius Gregorii epiſtolam, qua Gradenſem Patriarcham ad hanc Synodum accivit. Cloveshovienſi ſubſcriptiones Epiſcoporum, quæ in Labbeana deſunt, ſubſtituemus. Romano alteri ſub Zacharia ſufficiemus ex antiquiſſimo codice catalogum Epiſcoporum qui huic Concilio interfuerunt; variantes inſuper lectiones, quibus vitiata Labbei lectio corrigitur, & poſtremo capita quædam quæ in editis fruſtra requiruntur. Libello Canonum Pœnitentialium, quem ſub Bedæ nomine exhibet Labbe, quemque vel ſuppoſitum, vel interpolatum ſuſpicantur nonnulli, alium ex Martene ſupponemus ſincerum ac genuinum. Leprinenſi & duobus Compendienſibus Canones addemus, & obſervationes. Francofordienſi, Vernenſi, Veneto, Gentiliacenſi, Romano, Bacenceldenſi, & duobus Aniriacenſibus vel novas appendices, vel novas animadverſiones adjungemus. Et tandem de Synodis in Germania, Gallia, & Italia a S. Bonifacio, & S. Zacharia Papa habitis, quarum obſcura admodum & perplexa eſt Chronologia, diſſertationem luculentiſſimam ſuppeditabimus ex *Patre Manſi*.

Decretalibus quoque Romanorum Pontificum ſua aderunt additamenta. Joannis VII. epiſtolis præter criticam adnotationem, Epiſtolam unam ſufficiemus. Gregorio II. epiſtolam ad Epiſcopos Angliæ, & Canones aliquos Pœnitentiales. Gregorio III. Epiſtolam pariter unam ad Epiſcopos

In Tuſcia Longobardorum. Paulo Primo epiſtolam ad Egbertum Eboracenſem Archiepiſcopum, & Eadbertum Regis Anglorum filium. Leoni III. Epiſtolam ad Athelardum Archiepiſcopum Dorobernenſem, cui ob ſimilitudinem argumenti duas alias attexemus, unam nimirum omnium totius Britanniæ Epiſcoporum & Sacerdotum ad ipſum Leonem; alteram Caroli Magni ad Offam Merciorum regem, quam refert quidem Labbeus, ſed mutilam exhibet & obtruncatam. Stephano tandem III. duas epiſtolas, quas in unica confuſas & male confertas dederat Labbeus, diſtinctas dabimus ex Codice Carolino apud Muratorium; eique epiſtolæ ad Fulradum S. Dionyſii Abbatem datæ, quam ex Sirmondo exhibet Labbeus, aliam e regione opponemus, quam ex manuſcriptis Codicibus eruit Mabillonius; de cujus germanitate non levis eſt inter eruditos controverſia.

SECULO IX.

Uberrimam Conciliorum ſegetem ſuppeditat hoc ſeculo *P. Manſi*, videlicet Cloveshovienſe, Aquiſgranenſe, Venetum, Mantuanum ſecundum, Kingſtonienſe, Lugdunenſe, Morynenſe, Theatinum, Senonenſe, Rotonenſe, Moguntinum, Turonenſe, Lingonenſe, Attiniacenſe, Piſtenſe, Laudunenſe, Hieroſolymitanum, Antiochenum, Alexandrinum, Ravennatenſe, Tegernſeenſe, Firmanum, Francofurtenſe, Gallicanum, Catalaunenſe, Compendienſe, & Ticinen-

ſe

ſe geminum, Mediolanenſia tria, Romana ſexdecim, Conſtantinopolitana novem; quibus duo alia adjungemus Iconomachorum Conſtantinopoli pariter celebrata; duo Neſtorianorum in Perſide, & unum Jacobitarum: in quibus plura pro Eccleſiaſtica diſciplina conſtitura narrat in ſua Orientali Bibliotheca eruditus Aſſemanni.

Nec minora ſunt additamenta, quæ Conciliis a Labbeo traditis ſumus allaturi. Etenim Concilio Aquiſgranenſi pro Monachorum reformatione habito, præter animadverſiones *P. Manſi*, addemus S. Simperti Auguſtani Epiſcopi regularia ſtatuta ad uſum Morbacenſis monaſterii ab eo directa, quibus ſinceri Canones Aquiſgranenſis Concilii, ab aliis alterius Concilii deteguntur & diſtinguuntur. Reiſpacenſi ultra adnotationem chronologicam, ſubjiciemus Encyclicam Arnonis Epiſtolam de celebranda Synodo. Lugdunenſi Synodicam ejuſdem Concilii Epiſtolam, ex qua ejus acta quæ perierunt innoteſcunt; & huic alteram præmittemus, & quidem prolixam Agobardi Lugdunenſis Archiepiſcopi de aſſenſu Synodi, ejuſdemqne argumenti, ad Imperatorem directam. Pariſienſi Inſtrumentum quoddam Inchadi Pariſienſis Epiſcopi, ex quo Epiſcoporum qni Concilio interfuerunt, nomina in lucem prodeunt. Cariſiaco Opuſculum quoddam de cauſa fidei apud Cariſiacenſe Epiſcoporum Concilium nuper habita. Mogentino ſecundo diploma Ludovici Germanici. Duobus Romanis ſub Eugenio II. & Leone IV. cele-

bratis variaotes lectiones, & Collectoris admonitionem. Cariſiaco alteri capitula quædam a Carolo Magno, & Ludovico Imperatoribus in eo Concilio data. Ticinenſi ultra variantes lectiones ſubjiciemus etiam leges a Ludovico II. in hoc Concilio promulgatas, quarum quidem partem recitat Labbeus, nos vero ceteras dabimus ex Muratorio. Concilio apud Theodonis Villam celebrato duas ſufficiemus Flori Diaconi ad hoc Concilium Epiſtolas adverſus libros Amalarii. Concilio apud Bonoilum ultra chrooologicam adnotationem, dabimus quoque Privilegium quoddam Epiſcoporum Concilium illud celebrantium pro Aniſulenſi Monaſterio. Wormatienſi ultra chronologicam adnotationem diploma quoddam dabimus Ludovici Germaniæ Regis, nec non duas Bullas Nicolai Primi, quarum priore Acta hujuſce Synodi approbat, poſteriore vero Hamburgenſem, & Bremenſem epiſcopatus conjungit. Concilio Italo, quod per indicem taotum deſignavit Labbeus, Bullam Hadriani, quæ rerum in hoc Concilio geſtarum pars eſt, dabimus ex Campi. Cloveshovienſis Concilii decretum, quod mutilum ex Spelmanno dedit Labbeus, integrum dabimus ex Davide Wilchins. Cooſtantinopolitani Concilii Canonibus, quos ex Jure Græco-Romano hinc inde corroſos dedit Labbeus, integriores alios ſubſtituemus numero majores, quales ex MS. Codice vulgavit Cotelerius: iiſque epiſtolam quaodam ſufficiemus Leonis IV. Pon-

Pontificis, quam ſine auctoris nomine, & in canones diſtributam vulgarunt Martene, & Durand; in eamque *Manſi* adnotationes. Concilia tandem Vermerienſe, Tricaſſinum, Colonienſe, Wormatienſe, Senonenſe, Moguntinum, Attiniacenſe, Turonenſe, Metenſe, Compendienſe, Aquiſgranenſia duo, Pariſienſia tria, Romana quatuor, pluraque Conſtantinopolitana, & præcipue ea quæ ſub S. Nicephoro, vel in ejus cauſa celebrata ſunt, partim novis, rariſque monumentis aucta, partim novis animadverſionibus ac diſſertationibus illuſtrata in hac noſtra Collectione exhibebimus.

Decretalibus quoque Romanorum Pontificum ſua dabimus additamenta. Paſchali Primo duas adjungemus epiſtolas, unam quidem ad Archiepiſcopum Mediolanenſem cum admonitione prævia *P. Manſi*; alteram vero ad Petronacium Archiepiſcopum Ravennatem, quam licet etiam reddat Labbeus, quia tamen lacunis & pleriſque erroribus ſcatet, ideo ſinceriorem ex Autographo Ambroſianæ Bibliothecæ recudendam cenſemus. Nicolao Primo, præter novam ejuſdem epiſtolarum ſyllogen, quatuor alias epiſtolas, & aliquorum decretorum fragmenta a *P. Manſi* ex MS. Codice nuper edita adjiciemus. Formoſo epiſtolam ſupponemus ad Angliæ Epiſcopos datam, & Davidis Wilchins eruditis obſervationibus illuſtratam. Bullam pariter pro Eccleſia Gerundenſi una cum prævia Dominici Georgii Rhodigini admonitione, & quarundam aliarum epiſto-

ſtolarum argumenta metrica, ex Remenſi Flodoardi hiſtoria decerpta ſubjiciemus. Joanni pariter VIII., quemadmodum & Stephano V. & VI. varias epiſtolas, partim ex manuſcriptis Codicibus, partim ex Mabillonio, Martene, Ughello, & Lunigio derivatas ſuperaddemus. In calce tandem Conciliorum ad ætatem Caroli magni pertinentium, Eccleſiaſticas ejuſdem Imperatoris Conſtitutiones collocabimus, quarum aliquas licet exhibeat Labbeus, nos tamen auctiores dabimus & emendatiores ex Mabillonio, & Martene, ipſiſque ejuſdem Martene obſervationem præviam, notaſque adjiciemus.

Seculo X.

His Conciliis, & Conciliorum appendicibus Collectionem noſtram augebimus. I. Afferemus Concilium Romanum coram Ludovico Imperatore, & Benedicto III. pro rebus Eccleſiaſticis diſponendis habitum. II Bergomenſe Diœceſanum dabimus pro reducendis ſecularibus Canonicis ad commune vitæ inſtitutum. III. Conſtantinopolitanum pro Schiſmate Græcorum tollendo, cui præmittemus ipſius *Manſi* Præfationem; ejuſque Concilii decretum ex Jure Græco-Romano decerptum Græce, & Latine hic exhibebimus. IV. Romanum alterum, & ejus quæ ſuperſunt monumenta, nimirum tres Bullas Joannis XIII. in eo datas, ex Lunigio dabimus. V. Ravennatenſe, cujus quidem Actorum ſummam exhibet Labbeus, nos vero genuina ejuſdem Acta reci-

ta-

tabimus ex *P. Manſi.* VI. Veronenſe, in quo jura Veronenſis Epiſcopi in Eccleſias quaſdam in Aquilejenſi Patriarchatu defioiuntur. VII. Concilium quoddam Græcorum, in quo vetitum ne duo fratres duas conſobrinas accipiaot. VIII. Tria alia Romana, quorum duo pro confirmandis Eccleſiæ Trevirenſis juribus, tertium vero pro Ratherio Veronenſi Epiſcopo ſedi ſuæ reſtituendo celebrata ſunt. IX. Tandem plura alia inſeremus, Barcbinonenſe videlicet, Scoannenſe, Altheimenſe, Trevirenſe, Ratiſponenſe, Narbonenſe, Gallicanum, Papienſe, Patavinum, Ingelheimenſe, Veronenſe, Bathonenſe, Engelenheimenſe, Magdeburgeoſe, & Ravennatenſe geminum; quibus Synodum etiam Neſtorianorum adjiciemus, & viginti octo Canones in ea editos, & Synodicam ejuſdem Patriarchæ noviter electi ex Aſſemanno recenſebimus. In Conciliorum cenſum etiam referemus eam inſignem diſputationem, quæ juſſu Græci Imperatoris Nicephori inter Jacobitarum, & Catbolicorum Græcorum Patriarchas de fide inſtituta eſt; cujus quidem Acta ex Synodica Joannis Patriarchæ Jacobitæ ad Meonam Coptorum Patriarcham, quæ extat apud Aſſemannum, hic exhibebimus. Conciliis pariter accenſebimus Canones Aelfrici ad Wulfsinum, quos Vir doctiſſimus David Wilchins notis appoſitis illuſtravit.

Conciliis pariter a Labbeo editis ſua dabimus additamenta nam Concilio Romano Bullam

Digitized by Google

lam adjiciemus Joannis XII. pro Magdeburgenſis, & Merſeburgenſis epiſcopatuum inſtitutione. Cui Bullæ etiam attexemus quinque Canones, & Ottonis Primi Diploma in ea Synodo datum. Conciliis duobus Anſanis ultra annotationem criticam inſtrumentum quodam ſufficiemus. Duobus pariter Romanis, nec non Barchinonenſi, Duisbergenſi, Erphordienſi, & Ravennatenſi non ſpernenda additamenta dabimus ex Udalrici Codice apud Eccardum, ex Martene, Lunigio, & Ughello. Conſtantinopolitanum tandem Pictavenſe, Sandionyſianum, & Senonenſe notis criticis ac chronologicis; nonnulla vero quæ in cauſa Arnulphi Remenſis Epiſcopi celebrata ſunt, erudita *P. Manſi* diſſertatione illuſtrabimus.

Leges tandem qnamplures Eccleſiaſticas ab Angliæ Regibus promulgatas, quas mendis pluribus ſcatentes ex veteri Saxonico caractere deſcripſit Spelmannus, ex eoque Labbeus, nos ex noviſſima Davidis Wilchins interpretatione ſinceriores dabimus, & emendatiores.

Decretales pariter Romanorum Pontificum, videlicet Sergii III. Agapeti II. Joannis XII. XIII. XV. & Gregorii V. nonnullis epiſtolis, Bullis, Privilegiis, aliiſque novis monumentis, auctas in hac noſtra Collectione exhibebimus.

Seculo XI.

Hoc quoque ſeculum plura dabit inedita Concilia huic noſtræ Collectioni noviter inſerenda, videlicet Moguntinum, Ravennatenſe, Ve-

Veronenſe, Legionenſe, Noviomagenſe, Lemovicenſe, Biſuntinum, Auſcenſe, Narbonenſe, Magalonenſe, Amalphitanum, Bituricenſe, Turonenſe, Africanum, Arelatenſe, Sanctonenſe, Navarrenſe, Wigornienſe, Melphitanum, Sveſſionenſe, & Rabolchenſe quadraginta & amplius capitibus conſtans, cui & præviam Patris Peterfy narrationem, & eruditas P. Melchioris Incoffer in ſingula ejus capita animadverſiones ſubjiciemus. His pariter accedent Aquilejenſia duo, Pariſienſia duo, Mediolanenſia, Remenſia, Toloſana, & Burdegalenſia pariter duo; Salonitana, & Germanica incerto loco celebrata tria, Romana novem, & Conſtantinopolitana undecim, quæ ex Jure Græco-Romano Leunclavii plerumque decerpta dabimus. His etiam duas Pſeudo Synodos adjungemus, Moguntinam nempe, quæ licet etiam in Veneto-Labbeana Editione habeatur, accuratius tamen delineata hic exhibebitur; & Romanam a Clemente III. Antipapa & a Schiſmaticis Epiſcopis habitam; cui & litteras Clementis III. ad omnes Chriſtifideles, & Synodicam Pſeudo-Pontificis ejuſdem Clementis, & Concilii ad Clerum Univerſum, aliaque monumenta huc ſpectantia adnectemus. Tandem Conſtitutiones quaſdam Eccleſiaſticas ſub S. Stephano, & ſub Andrea Hungariæ Regibus in Comitiis editas, & Patris Peterſey notis illuſtratas hic in medium afferemus. Suum hic etiam locum habebunt Interrogationes, quibus Epiſcopi diœceſim ſuam luſtrantes de vitiis, ſi-

quæ

quæ forte gliſcerent inter diœceſanos ſuos, inquirebant, quas a Burchardo *P. Manſi* deſumpſit.

Plura pariter Concilia a Labbeo edita recenſebimus, noviſque appendicibus ditabimus. Pariſienſi ſiquidem ſubjiciemus Bullam Joannis XVIII. ex Chartulario Pariſienſi erutam, in qua hujuſce Concilii annus, & res in eo geſtæ continentur. Duobus Romanis ſub Leone IX. varias Bullas addemus, rerumque in iis geſtarum portionem non modicam ſupplebimus. Romano alteri querimoniam Sabinenſis Epiſcopi contra Farfenſes Monachos in eo recitatam, ex Muratorio ſubjiciemus. Francofordienſis Concilii Acta ſincera ac genuina dabimus, eique ultra variantes lectiones, & criticam adnotationem alia monumenta impertiemus. Brixienſis pariter Conciliabuli Acta, quæ ex Benone Schiſmatico dedit Labbeus, integriora, & ſinceriora dabimus ex Udalrici Codice apud Eccardum. Romano alteri, in quo exauctorationis ſententia in Henricum dicta eſt, Gregorii VII. addemus epiſtolam ad Epiſcopos Saxones, & Theutonicos hac de re ſcriptam. Alteri pariter Romano Canones plurimos, aliaque monumenta, quæ in ceteris Collectionibus deſunt, tribuemus, & ſubſcriptiones Epiſcoporum, quas e manuſcripto Floreſienſi dedit Martene, cum iis, quas ex Vaticano codice depromptas vulgavit Labbeus, conferentur, iiſque annotationes & conjecturæ *P. Manſi* ſuperaddentur. Alteri ſimiliter Romano tres Henrici Imperatoris epiſtolas in Grego-

rium

rium VII. ſcriptas inſeremus, quæ in eodem Concilio recitatæ ſunt. Pſeudoſynodo Conſtantinopolitanæ, quam ex Allario recitat Labbeus, addetur Synodica Michaelis Cerularii epiſtola, quam de rebus a ſe in Concilio geſtis dedit ad Orientales Patriarchas. Moguntino Conciliabulo tres epiſtolæ ſubdentur, videlicet Henrici Spirenſis Epiſcopi, & duæ Thiederici Virdunenſis ad hoc Concilium ſpectantes. Mantuano, cujus pauca apud Labbeum, nonnulla dabimus ex Benzone Albenſi, quibus hujuſce Concilii hiſtoria illuſtratur. Placentino ſufficiemus additamentum quoddam ex Martene, & monumenta quædam Actorum ejuſdem ex Annaliſta Saſſone, Gallia Chriſtiana Sammarthanorum, & ex MS. Eccleſiæ Lucenſis. Claromontano, Placentino, Atrebatenſi, Meldenſi, Remenſi, Wormatienſi, Pictavenſi, Burdigalenſi, & Eduenſi plura accedent ex Baluzio, Mabillonio, & Gallia Chriſtiana Sammarthanorum. Plura quoque ex eodem Baluzio, Martene, Gattola, Dachario, Rocco Pyrro, & Eccardo, nec non ex manuſcriptis Codicibus afferemus ad Concilia Moguntinum, Xantonienſe, Coyacenſe, Auguſtodunenſe, Turonenſe, Barenſe, Melphitanum, Geſnenſe, Triburienſe, Airiacenſe, Vercellenſe, Papienſe, nonnulla Romana, aliaque quamplura. Conciliis tandem in cauſa Schiſmatis Cadaloi Antipapæ celebratis *Patris Manſi* diſſertationem, & eorum omnium quæ in hoc Schiſmate geſta ſunt, tabulam chronologicam adjiciemus.

Nec

Nec Concilia tantummodo a Labbeo allata emendabimus, ac ſupplebimus, ſed Decretales quoque Summorum Pontificum novis additamentis augebimus. Gregorio quippe VI. epiſtolam unam; Nicolao II. alteram; Leoni IX. geminas; Alexandro II. ſex ex editis, manuſcriptiſque Codicibus addemus. Plures pariter recitabimus epiſtolas, ac decreta S. Gregorii VII. ex Hahnio in Collect. Monum. pluresque diverſorum ad eundem datas ex Udalrici Codice apud Eccardum ac ex to. I. additionis ad Collec. Scriptor. Rerum Italic. qui Florentiæ prodiit. Urbano tandem II. & Paſchali II. nonnulla decreta, & quamplurimas epiſtolas adjungemus, haſque ex Udalrici Bambergenſis Codice, ex Annaliſta Saſſone, ex Martene, Baluzio, aliiſque decerptas. Quibus omnibus eruditam *Patris Manſi* diſſertationem in ipſius Paſchalis epiſtolas chronologica ſerie digeſtas ſuperaddemus.

Seculo XII.

Huic quoque ſeculo quamplurima accedent Concilia in aliis Conciliorum editionibus huc uſque deſiderata, videlicet Conſtantinopolitana ſex, quorum Acta & Canones ex Jure Græco-Romano Leunclavii Græce, & Latine hic exhibebimus. II. Synodus Aquilejenſis, cujus Conſtitutiones ex Patre Bernardo de Rubeis hic afferemus. III. Synodus Lateranenſis, in qua Paſchalis II. Jus Inveſtiturarum Henrico Imperatori conceſſit, ab eo diverſum, quod in hac

cau-

cauſa recenſet Labbeus, in quo publicæ pactorum tabulæ, quæ in Labbeo deſunt, & ipſius Paſchalis II. Privilegium, ſeu Bullam, qua Henrico Imperatori Regalia remittit, & Epiſtolam Childeberti Cenomanenſis Epiſcopi, quam de hoc argumento ſcripſit, proferemus. IV. Synodus Hieroſolymitana, in qua lis deciſa eſt inter Nazarenum Epiſcopum, & Abbatem Montis Thabor, una cum inſtrumento ejuſdem Concordiæ, ex Melitenſi Codice deſcripto. V. Weſtmonaſterienſis, cujus Acta ex Matthæo Pariſio, & Canones ex MS. primus vulgavit Wilcbins. VI. Strigonienſis Nationalis, ſub Colomanno Hungariæ Rege, & Laurentio Strigonienſi Epiſcopo habita, cui narrationem præviam P. Peterfy, & Notas P. Melchioris Inchoffer ſingulis Canonibus ſuffixas adjungemus. VII. Lugdunenſis, in qua Pontii Cluniacenſis Abbatis damnatio, & tres Honorii II. Epiſtolæ, & formula ipſa excommunicationis exhibentur. VIII. Synodus incerti loci, in provincia Magdeburgenſi, cujus licet Acta interierint, Synodicam tamen dabimus epiſtolam Magdeburgenſis Archiepiſcopi ad Hadrianum IV. datam, treſque alias, quæ in eadem Synodo probatæ ſunt. His plurima alia Concilia adjungemus, Rutenenſe videlicet, Nortvicenſe, Wintonienſe, Venetum Turcellenſe, Melphitanum, Herefordienſe, Herbipolenſe, Wormatienſe, Veticenſe, Regienſe, Placentinum, Londinenſe, Mutinenſe; Viennenſia Windeſchovenſia, Moguntina, Salisburgenſia, &

& Ferrarienſia duo; Cantuarienſia & Weſtmonaſterienſia tria, Romana quatuor, & Remenſia quinque, aliaque bene multa, quæ Mabillonio, Dacherio, Martene, Ughello, Wilchins, Baluzio, aliiſque præeuntibus ſuppeditat *P. Manſi*

Novis pariter ac inſignibus monumentis ea fulciemus, quæ in ſua Collectione edidit Labbeus. Erenim Mediolanenſis Concilii Acta, quæ mutila dedit ac mendoſa idem Labbeus, nos inregra dabimus ex Muratorio, ejuſque Notis illuſtrata. Moguntinum, & Colonienſe, quæ in multis detruncata ex Abbate Vurſpergenſi exhibet idem Labbeus, integra & ſincera afferemus ex Annaliſta Saxone; priorique trés etiam Henriei Imperatoris Epiſtolas adjungemus ex Codice Udalrici deſumptas. Remenſi Concilio excerpta duorum Canonum ex Girhoo, cauſarum quarumdam diſcuſſiones in eo Concilio factas ex Martene, & epiſtolam qnamdam Henrici Romanorum Regis hac de re datam ſubjicimus. Trecenſi a Paſchali II. celebrato præter ejuſdem Concilii hiſtoriam, quatuor etiam epiſtolas ad idem ſpectantes, nonnulloſque Canones adjungemus. Catalaunenſi ſubjiciemus Cardinalis Cononis, qui eidem præfuit, Synodicam epiſtolam, & geminas Ivonis Carnotenſis ad Cononem, & Patres hujuſce Concilii datas. Wormatienſi duas epiſtolas addemus, priorem a Legatis S. R. E. ad Othonem Bambergenſem datam; alteram vero veluti Synodicam ad Calliſtum Summum Pontificem, & tandem formu-

lam

lam juramenti, qua Epiſcopi inveſtituram per ſceptrum recepturi fidem ſuam nuncupabant. Carnotenſi orationem addemus, quam S. Hildebertus Cenomanenſis Epiſcopus in eo recitavit, a Cl. Muratorio primum vulgatam, præfationeque, ac notis eruditiſſimis ab ipſo illuſtratam. Londinenſi Canones quamplures ab iis diverſos, quos ex Spelmanno recitat Labbeus, dabimus ex Davide Wilchins, cujus pariter notas ad eoſdem Canones ſufficiemus. Leodienſi duas epiſtolas adjungemus, & Diploma quoddam Lotharii Regis in eo approbatum. Piſano Innocentii II. Epiſtolam, varioſque Canones ex MS. Piſtorienſi decerptos, aliaque adjiciemus. Lateranenſis Primi Generalis Acta, quæ anachroniſmis pluribus in Labbeana editione ſcatent, in ordinem redigemus; iiſque variantes lectiones, & ſeptemdecim Canones, aliaque nonnulla ſubſtituemus. Ad Lateranenſe pariter Generale III. novam quamdam Canonum epitomen ſufficiemus ex coævo Scriptore; & ſubſcriptiones Epiſcoporum, quas mancas corruptasque dedit Labbeus, correctiores exhibebimus, & auctiores. Conciliabulo Papienſi a Friderico Imperatore indicto præter genuinam geſtarum in eo rerum hiſtoriam plura alia ſubjiciemus. Herbipolenſis pariter, ac Northamptonienſis Conciliabuli Acta, quæ mutila dedit Labbeus, integra, & fuſiora hic exarabimus. Floriacenſe tandem, Capuanum, Viennenſe, Beneventanum, Lingonenſe, Colonienſe alterum, Toloſanum,

Herbipolenſe, Catalaunenſe, Londinenſe, Senonenſe, Trevirenſe, Stampenſe, Monpelienſe, Veronenſe, Moſomenſe, Hibernicum, Divionenſe, aliaque nonnulla, Romana præcipue, Remenſia, & Conſtantinopolitana additamentis quampluribus, notiſque criticis, ac chronologicis aucta dabimus atque illuſtrata. Tandem non præteribimus Concilia Hallenſe anni 1146. & Friſacenſe an. 1161. quæ duo antehac biennio nobis innotuerunt ex Collectione Diplomatum Sacrorum Ducatus Styriæ, Viennæ in Auſtria a Cl. P. Fœlich vulgata.

Epiſtolis quoque Decretalibus Romanorum Pontificum hæc ſuppetunt adjicienda, nimirum Anaſtaſio IV. epiſtola una; Gelaſio II. Gregorio VIII. Cæleſtino III. & Urbano III. tres Lucio III. & Innocentio II. quinque: quibu nonnullas alias pro vindicanda Canonica ipſiu electione a variis hinc inde ſcriptas adjiciemu Alexandro tandem III. Eugenio III. & Cali II. ſelectas quamplures Dogmaticas, & Can cas ſufficiemus, a *Patre Manſi* magno ſtu ac labore ex editis manuſcriptiſque Codicil undequaque collectas.

In Conciliorum cenſum pariter referemus res Eccleſiaſticas Conſtitutiones a Thurſt Eboracenſi Archiepiſcopo, a Theobaldo Can rienſi pariter Archiepiſcopo, ab Othone Ep po Friſingenſi, a Joanne Camatero Conſtan politano Patriarcha, a Rodulpho Epiſcopo dienſi, & a Seraphiço Strigonienſi Arch

ſcopo pro ſtatuenda Eccleſiaſtica diſciplina promulgatas. Quibus omnibus eam prolixam diſputationem ſuperaddemus, quam Nierſes ſummus Armeniorum Antiſtes cum Theoriano Græcorum Theologo habuit; in qua Theorianus duarum in Chriſto naturarum dogma adeo perſpicue demonſtravit, ut Armeniorum Patriarcham, alioſque Epiſcopos ad Orthodoxam fidem reduxerit.

Seculo XIII.

Locupletiſſima hoc quoque ſeculo occurrit Sacrorum Conciliorum ſeges huic noſtræ Collectioni recens inſerenda. Et primo quidem occurrit Synodus Dublinenſis, cujus Conſtitutiones dabimus ex Wilchins. II. Synodus Bituricenſis, cujus ſtatuta dabimus ex Martene. III. Anicienſis cujus acta exhibent Sammarthani. IV. Synodus Scotica, cujus quamplura diſciplinæ capita in ipſa ſtatuta recitabimus ex Wilchins. V. Londinenſis, cujus hiſtoria & actorum ſumma ex mulctis, quæ hic afferentur, monumentis elucſcet. VI. Trevirenſis, cujus XXXXV. Canones ex Martene deſcriptos hic recenſebimus. VII. Sodorenſis, cujus Synodalia ſtatuta ex MS. Codice a Wilchins excerpta hic exhibebimus. VIII. Tarraconenſis, in qua Conſtitutiones Epiſcopi Sabinenſis, quas ex Martene hic afferemus, confirmantur. IX. Pariſienſis, cujus XXIII. Canones in ea editos ex Martene

recenſebimus. X. Londinenſis altera, cujus acta, & L. articulos in ea firmatos nobis exhibet Wilchins. XI. Burdegalenſis, in qua de viribus contra Tartaros comparandis actum eſt, in qua duæ pariter epiſtolæ hac de re ſcriptæ hic afferentur. XII. Synodus Anglicana, cujus capitula ad libertatem Eccleſiaſticam ſpectantia pariter referemus. XIII. Trevirenſis altera, cujus ſeptemdecim ſtatuta pariter dabimus ex Martene, una cum obſervatione prævia ejuſdem authoris. XIV. Aquilejenſis, cujus conſtitutiones dabimus a P. Bernardo de Rubeis non maxime appoſitis illuſtratas. XV. Salzburgenſis in qua Encyclicam Rudolphi Salzburgenſis Epiſcopi epiſtolam, & geminas Henrici Bavar Ducis epiſtolas ad hanc Synodum ſpectantes Pezio recitabimus. XVI. Matiſconenſis, q cum in Veneto Labbeana Editione mendis risque ſcateat, & integris quandoque per murila ſit, integra, & genuina hic a nobis citabitur. His accedent Synodi Ardeatir Perthuſana, Helmoellorenſis, Northamptoni Toloſana, Erephordienſis, Weſtmonaſterien Wormatienſis, Melphitana, Lucenſis, Par ſis, Ultrajectina, Rotomagenſis, Saliſburg Bituricenſes, Senonenſes, Genuenſes, & nienſes duæ; Perthanæ, Londinenſes, & gonienſes tres; Cantuarienſes quatuor, læque Conſtantinopolitanæ tum ab Ortho tum a Græcis Schiſmaticis celebratæ; quamplures, quas Martene, Baluzio, U

Ludevigio, Muratorio, Fœlichio, aliiſque præeuntibus ſuppeditabit *P. Manſi*.

Synodis pariter a Labbeo editis nova præſidia apponemus. Lugdunenſi ſiquidem Generali Primæ novam adjiciemus collectionem decretorum Innocentii IV. quorum licet partem aliquam collegerit Labbeus, plurima tamen omiſit, ſicuti & ipſius Innocentii Præfationem, quam ex MS. Eccleſiæ Lucenſis primus vulgavit *P. Manſi*. Addemus etiam eruditas ejuſdem Manſi adnotationes, & geminas Friderici Imperatoris litteras, quibus accitos ad Concilium Præſules, ne vocanti Pontifici parerent, abſterrere conatus eſt. Lugdunenſi pariter II. ſufficiemus Gregorii X. epiſtolam ad Græcorum Imperatorem, & excerpta quamplura ex libro Humberti de Romanis; & tandem varias ad ea, quæ in hoc Concilio ſtatuta ac definita ſunt, *Patris Manſi* animadverſiones. Appamienſi leges quamplurimas ab Epiſcopis ſimul & laicis viris in ea inſtitutas adducemus. Pariſienſi decreta quamplurima accedent a Roberto de Corceone A. S. L. in ea Synodo edita. Vaurenſis Synodi Acta, ejuſque Synodicam epiſtolam, quæ corrupta integriſque periodis detruncata dedit Labbeus, integra dabimus ex Baluzio, & quorumdam Epiſcoporum epiſtolas de facto Comitis Toloſani ad Pontificem datas pariter referemus. Concilii Oxonienſis Canones, quos vitiatos dedit Labbeus, emendatos dabimus ac ſinceros; aliaque inſuper ſtatuta, quæ in Lab-

-bei editione deſunt, proferemus. Lambethenſi mandatum Cantuarienſis Archiepiſcopi, & geminas Eduardi Angliæ regis epiſtolas ad eam Synodum datas ſubjiciemus. Tarraconenſi conventui ſanctiones quaſdam a Jacobo Aragoniæ Rege una cum Epiſcopis in eo conſtitutas adnectemus. Concilus in cauſa Belvacenſis Eccleſiæ habitis eruditam *Patris Manſi* diſquiſitionem adjungemus, & Synodicam Henrici Remenſis Archiepiſcopi a Martene vulgatam. Concilii Nimpheæ Acta multo correctiora dabimus iis, quæ reſecta, ac minus emendata vulgavit Labbeus. Viennenſi adjicientur publicæ fœderis tabulæ, quibus controverſia Brixinenſem inter & Friſingenſem Eccleſias extincta eſt. Antiochenum tandem, Redingenſe, Perthuſanum, Rotomagenſe, Melodunenſe, Dunelmenſe, Leodienſe, Cantuarienſe, Anſanum, Herbipolenſe, Turonenſe, Nemauſenſe, Avenionenſia, & Salzburgenſia duo, Montilienſia tria, variaque Londinenſia, & Pariſienſia novis monumentis undequaque conquiſitis aucta, notiſque criticis ac chronologicis, ubi opus fuerit, illuſtrata in hac nova editione proferemus.

Nonnullas pariter Eccleſiaſticas Sanctiones in Conciliorum cenſum relatas hic afferemus; Conſtitutiones videlicet Eccleſiæ Cenomanenſis, Gerundenſis, Barchinonenſis, Cadurcenſis, Ruthenenſis, & Tutelenſis a Davide Wilchins, & Martene ex manuſcriptis codicibus plerumque vulgatas. Leges pariter ac ſtatuta Joannis Pe-

ckam

ckam Archiepiſcopi Cantuarienſis, Gilberti Epiſcopi Ciceſtrenſis, Odonis Epiſcopi Tuſculani, Egidii Epiſcopi Sarisberienſis, aliorumque hic recitabimus.

SECULO XIV.

Suppetunt hoc pariter ſeculo quamplura Concilia in prioribus Editionibus omiſſa, & huic noſtræ inſerenda; Et I. quidem ſeſe offert Concilium quoddam Armenorum, in quo ſeptemdecim ſupra centum articuli Armenis a Catholicis objecti, una cum Armenorum reſponſionibus exhibentur. II. Concilia duo, Piſtorienſe nimirum, & Lucanum, quorum conſtitutiones ex antiquis autographis deſcriptas hic dabimus. III. Concilium Aquilejenſe, in quo de primatu ſeſſionis Epiſcopo Patavino permittendo poſt Patriarcham actum eſt. IV. Concilium Panormitanum, cujus Conſtitutiones dabimus cum Notis V. Cl. Antonii Mongitoris. V. Concilium Pragenſe, in quo quamplura ad Eccleſiaſticam diſciplinam ſpectantia edita ſunt, quæ præeunte Lunigio hic integra dabimus. VI. Pſeudo-Synodus Conſtantinopolitana, cujus licet meminerit Venetus Labbei editor, cum tamen in ejus hiſtoria manca ſit, & in pleriſque erraverit, ideo hic integram reproducendam cenſemus. VII. Pariſienſe in cauſa celebris controverſiæ de plena, & abſoluta viſione Dei animabus perfecte expiatis ſtatim concedenda. VIII. Paduanum a

Guidone Cardinali S. A. L. celebratum, cujus nomen tantum exhibet Venetus Labbei Editor, nos vero integra ejus acta & conſtitutiones hic dabimus. His quamplura alia adjiciemus, Francfordienſe nimirum, Oxonienſe, Bituricenſe, Senonenſe, Rotomagenſe, Ultrajectinum, Strigonienſe, Cameracenſe, Cantuarienſia duo, Dublinenſia, Tarraconenſia, & Eboracenſia pariter duo, Remenſia tria, Londinenſia ſex, aliaque nonnulla, ex Davide Wilchins, Martene, aliiſque deſcerpta.

Quædam pariter, quæ a Labbeo ſuppeditantur Concilia, Pariſienſe nimirum, Mertonenſe, Siſenſe, Avenionenſe, Bituricenſe, Medinenſe, Eboracenſe, & Londinenſia nonnulla novis præclariſque monumentis augebimus; Viennenſe præcipue Generale, cui ultra eruditam *P. Manſi* adnotationem tractatum quemdam adjiciemus Guidonis de Baiſio de Criminibus Templariorum, & Bonifacii Papæ Orthodoxia ex Lucenſi Bibliotheca nunc primum erutum.

His omnibus leges quaſdam ſuperaddemus Ægidio Albernotio S. A. L. promulgatas. Conſtitutiones inſuper Nicolai Franci pro Eccleſia Tarviſina, & Joannis Diaconi Cardinalis pro Etruria conditas; & tandem Conſtitutiones pro Eccleſia, & regno Hungariæ a Fratre Gentili Presbytero Cardinali, & S. A. L. editas; quibus etiam P. Peterſy narrationem præmittemus.

SE-

Seculo XV. XVI. XVII. & XVIII.

Quæ quatuor hiſce ſeculis in noſtram Collectionem recentem ſumus allaturi Concilia, ea ſub uno conſpectu hic exhibemus. Sunt autem Hammeburgenſe, Aquenſe, Caſelhenſe, Petercavenſe in Polonia, Florentinum Provinciale a Leone X. confirmatum, Scoticum, & Cantuarienſe ſub Reginaldo Polo, Lovitienſe in Polonia ſub Aloyſio Lippomanno S. A. L. Ravennatenſe, Urbinatenſe, Florentinum alterum Provinciale, Neapolitanum, Sipontinum, Salernitanum, Amalphitanum, Eboracenſe, Diamperitanum, Albanum Nationale, & Zamolcienſe. Quibus addemus Cantuarienſia, & S. Severinæ duo; Londinenſia, Edimburgenſia, & Capuana tria; Pariſienſia quatuor, & nonnulla Pſeudoconcilia; Piſanum præcipue a Cardinalibus Schiſmaticis celebratum, Bohemicum Huſſitarum, quod e Vindobonenſis Cæſareæ Bibliothecæ manuſcripto primus eruit *P. Manſi*; & Græcorum Schiſmaticorum duo; primum in quo de jure præſidendi Concilio inter Patriarcham Conſtantinopolitanum, & Legatum a Romano Pontifice mittendum, actum eſt; alterum in quo Metrophanes Conſtantinopolitanus Patriarcha, Græcique omnes Latinis adhærentes damnati ſunt. His pariter ſufficiemus Concilium quoddam Mutinenſe, & nonnulla Ravennatenſia, quæ ex Eſtenſi Bibliotheca ſe daturum pollicetur Vir Clariſſimus *P. Zacharia*

So-

Societatis Jeſu ejuſdem Bibliothecæ præfectus; nec non Avenionenſe & Aretinum, nonnullaque Ruthenica postremis curis a *P. Manſi* collecta, quæque idem Vir eruditiſſimus nobis communicanda ſignificavit. Quorum omnium Conciliorum Acta, Canones ac decreta tum ad diſciplinam Eccleſiaſticam, tum ad Sacrorum Dogmatum confirmationem, tum ad divinorum Officiorum ritus in ipſis promulgata recenſebimus, & ſuo quæque loco recto ordine collocabimus.

Nec novis ſolum ineditiſque Conciliis proferendis operam dabimus, ſed ea potiſſimum, quæ a Labbeo ſuppeditata ſunt, augenda ac locupletanda curabimus. Pariſienſe igitur, Remenſe, Oxonienſe, Perpinacenſe, Moguntinum, Lauſannenſe, Lateranenſe V. Florentinum, ac Tridentinum quamplurimis acceſſionibus a *Patre Manſi* inſigniter aucta ac illuſtrata dabimus. Piſani vero, Conſtantienſis, ac Baſileenſis Conciliorum Acta Veneto-Labbeanis triplo, vel etiam quadruplo auctiora proferemus. Non enim ea ſolum præclara monumenta, quæ ad eorumdem illuſtrationem magno ſtudio, magnaque eruditione in ſuis Supplementis congeſſit *P. Manſi*; ſed plura etiam ex Manuſcriptis Codicibus, inſignis præſertim S. Georgii Majoris Venetiarum Bibliothecæ, & Regiæ Taurinenſis in rem noſtram derivabimus, quibus eorum Acta ita complebimus, ut nihil amplius ad eorumdem illuſtrationem fu-

pe-

peraddi poſſe videatur. Additamenta vero, quæ a ſupradicta S. Georgii Bibliotheca eruentur, ſtudiis, ac munificentiæ debebimus R. D. *Andreæ Benedicti Ganaſſoni*, qui eidem ſumma cum laude præeſt.

Iis quæ de Conciliis dicta ſunt adjungemus Mandatum Cardinalis Wolſei Epiſcopo Herefordienſi datum de exquirendis libris Martini Lutheri, una cum catalogo XLII. errorum ex libris Lutheri excerptorum; Delectorum Cardinalium, aliorumque Prælatorum de emendanda Eccleſia, Conſilium, Paulo III. jubente, conſcriptum; Conſtitutiones Eboracenſis provinciæ a Thoma Eboracenſi Archiepiſcopo editas, aliaſque a Cardinali Latino pro Æmilia vulgatas; & tandem inſignem Epiſtolarum farraginem Alexandro VI. Innocentio VIII. aliiſque Pontificibus ſufficiendam.

Huc uſque de novis ineditiſque Conciliis, Conciliorumque additamentis, quæ ſparſim huic noſtræ Collectioni inſerenda ſunt, ſatis edoctum eruditum lectorem arbitramur; nunc alia quoque, quæ deinceps huic noſtræ Editioni accedent, monumenta paucis deſignanda ſunt. Ad calcem igitur priorum voluminum Priſca Latina editio, Canonum qua olim Veteres ante verſionem Dionyſii Exigui utebantur ſuppeditabitur; non quidem mutila, qualem primus vulgavit Juſtellus, ſed omnibus abſoluta numeris, qualem Ballerini fratres in Appendice ad Opera S. Leonis Magni nuper reproduxerunt,

runt, additis eorum notis & præfatione. Librum Diurnum pariter dabimus Romanorum Pontificum [illegible] cum Notis Garnerii & Hoffmanni.

His omnibus coronidem imponet inſignis Apparatus, in quo primas occupabit præclariſſimum Opus de Studio Conciliorum a Franciſco Salmonio Sorbonæ Pariſienſis Doctore, atque Bibliothecæ Præfecto Pariſiis vulgatum, & a *P. Manſi* latinitate donatum. Accedent deinde Præfationes omnes, quas Conciliorum Collectores, Merlinus nimirum, Crabbe, Binius, Sirmondus, Aguirre, Garſias, Loaiſa, Labbeus, Harduinus, Wilchinſius & *Peter* ſuis Collectionibus præfixerunt. Indiculus deinde ſubdetur Collectorum omnium, quem in ſua celebri Bibliotheca Græca exhibet Joannes Fabricius a *P. Manſi* ſuppletus. Dabimus inſuper tractatus aliquos, & quidem meliorís frugis præ iis, qui in Veneto-Labbeana editione exhibentur.

Hæc ſunt, quæ huic noſtræ Collectioni augendæ ac ditandæ hucuſque nanciſci potuimus. Alia & quidem bene multa nobis pollicentur quamplures eruditi Viri, & Bibliothecarum præfecti, non in Italia ſolum, ſed in Germania, & in Galliis, qui non ſolum tanti Operis propoſito ſuos calculos addiderunt, ſed amicas etiam manus quoquo modo ſe daturos ultro citroque profeſſi ſunt. Plura pariter dabit *P. Manſi* ſedulus non minus quam eruditus Sacræ Antiquitatis inve-

ſti-

ſtigator, cui hanc noſtram Editionem potiſſimum acceptam referre debemus, atque Montem Caſſinum, ac Romam ... primum inſtituet inſigniores illius Urbis Bibliothecas conſulturus, Vaticanam præcipue omnium principem, eamque domeſticam, quam habet Eminentiss. Passionei, innumeris propemodum exquiſitiſque Codicibus inſtructam; quam quidem, & alteram, cui præeſt, adeundi liberimam facultatem ſe daturum non modo, ſed propriam quoque operam benigne collaturum, eximius Princeps, & litterarum omnium ac litteratorum ornamentum ſummum, ac præcipuum humaniſſimis litteris, quas hic exhibemus, nobis non ita pridem ſignificavit.

In riſpoſta alla lettera dei 30. del paſſata, ch' Ella mi ha ſcritto, debbo riſponderle, che mi trovo ſempre pronto a concorrere con tutta la mia aſſiſtenza alla grand' Opera della nuova Edizione dei Concilj da lei intrapreſa, e che per quanto dipenderà da me, non le laſcierò coſa alcuna deſiderare. Dico bene, che il punto piu eſſenziale, e piu neceſſario è quello, ch' Ella mandi qua qualche Uomo abile e dotto, che ſovrintenda a queſt' Opera, perchè non è praticabile, che per lettere poſſa effettuarſi ciò, che Ella deſidera. Si tratta di eſaminare Manoſcritti, di Oſſervazioni, e di tutt' altro, che poſſa rendere l'Opera perfetta, per la qual coſa vi ſi richiede quà un' Uomo Letterato, che poſſa ſupplire, e ſovraintendere a queſta gran fatica, e per poco, chè ſono vi viſitita, troverà la-

ali-

diſpenſabilmente neceſſario quanto le viene da me ſuggerito ... viti della noſtra gran Biblioteca V... ... io ho la Prefettura, ſaranno ſempre ... di chiunque verrà da lei deſtinato. Queſto è quanto io poſſo riſponderle nell' ... che io le prego dal Signore ogni maggior ...

Quidqu... igitur novorum monumentorum ſive hinc ex ...ſinenſi, ſive ex Vaticana, aliiſque inſignio...bus Bibliothecis, vel editum, vel manuſcriptum inde arceſſi poterit, quidquid ab eruditis communicatum fuerit, id omne in noſtram Collectionem transferemus, nihil penitus omiſſuri, quod ornamentum aliquod ipſi po... comparare.

...terno autem Operis pretio ac nitori externa quoque reſpondebit ejuſdem Operis OEconomia, ...amplitudo. Typorum ſiquidem character, tam Græcus, quam Latinus, tam grandior, quam minutior, ſuis locis pro materia ſubſtrata adhibitus, elegantiſſimus erit, recenſque conflatus. Papyrus etiam, ſive nitorem, ſive formæ magnitudinem ſpectes, lutulentiſſima erit. Initiales litteras variis iconibus ac emblematibus decorabimus, variaque ſive in fronte ſive in fine, ſparſimque in quolibet Tomo aderunt ornamenta affabre inciſa, argumento Operis reſpon... .
Præcipuam autem curam in eo collocabimus, ut detractis mendis omnibus, quæ in priores Editiones irrepſerant, nonnulliſque reſtitutis, quæ in Veneta deſunt, emendatiſſima prodeat & ab-

Z 25

abſolutiſſima; Reg
ſtram derivabimus,
gum Opus in triginta d
distribuetur, quorum
mum ſubjiciendus, pub
Decembris præſentis anni.
non ſolum eundem primum no-
bis abſolvemus, ſed novam materiam
Editioni noſtræ adaccelendam curabimus,
ut ſubſequentes Tomi ſine temporis ja-
ctura typis mandari poſſint. Anno proxi-
mo, & in ſingulos quoque annos volumi-
na ea fide, ac diligentia prodibunt quam in
aliis Operibus a nobis editis Literarius Orbis
perſpexit. Ducenta exemplaria, chartæ
ſplendore, ac magnitudine
pro iis cudentur, qui primo huic
tati nomen dederint, iique pro ſingulis
incompactis tenue pretium admodum (
penſas, & celebritatem Operis ſpectes,
ras *triginta* Venetæ Monetæ perſolvent,
tamen conditione, ut non quidem anticipa-
to, ut in ceteris Societatibus fieri ſolet, ſed
ſolummodo ad exhibitionem primi Tomi æqua-
lem ſummam, ſcilicet Lyr. *triginta* perſolvant
 Tomo ultimo, qui ſine pecunia
 opportune tradendus erit. Q
abſolutam Societatem hoc Opus
re voluerint, *nta ſex*
iis Tomis abſque imp
pacto ea ſplendidiora

ſervata volumus;

... erudite Lector, ... huiuſce ... tem, quam tibi ... ... ito, qui ad optima que ... comparatus. Id unum igitur te ... tat ... æ, abſolutiſſimæ Editioni no- men tuum ... bendum exhibeas vel apud ... gnem *Bleptiſ* ... in ... Mercatoria ad ſignum Religion... in mea Typographia ap... *Mar- garita* ... tot curas, atque impendia li- benti ... o ſubeuntem tuo fa... ac benevo- lentia ... quatis. Vale.

... *mis*, *ex Typographio meo*

KALENDIS MAJI, MDCCLVIII.

diſpenſab... mente neceſſario quanto le viene da me ... ſuggerito ... ritti della noſtra gran Biblio-teca V... ... a cui io ho la Prefettura, ſaranno ſempre ... di chiunque verrà da lei deſti-nato. Queſto è quanto io poſſo riſponderle nell' atto, che io le prego dal Signore ogni maggior ...

Quidqu... igitur novorum monumentorum ſive hinc ex ...ſinenſi, ſive ex Vaticana, aliiſque inſigni... bus Bibliothecis, vel editum, vel ma-nuſcriptum inde arceſſi poterit, quidquid ab eru-ditis communicatum fuerit, id omne in no-ſtram Collectionem transferemus, nihil penitus omiſſuri, quod ornamentum aliquod ipſi po... comparare.

...terno autem Operis pretio ac nitori externa quoque reſpondebit ejuſdem Operis OEconomia ...amplitudo. Typorum ſiquidem character ...am Græcus, quam Latinus, tam grandior ...uam minutior, ſuis locis pro materia ſubſtrata ...dhibitus, elegantiſſimus erit, recenſque conſla... Papyrus etiam, ſive nitorem, ſive formæ magnitudinem ſpectes, luculentiſſima erit. Ini-tiales litteras variis iconibus ac emblematibus decorabimus, variaque ſive in fronte ſive in fine, ſparſimque in quolibet Tomo aderunt orna...enta affabre inciſa, argumento Operis reſpon... Præcipuam autem curam in eo collocabi...us, ut detractis mendis omnibus, quæ in priores Editiones irrepſerant, nonnullisque reſtitutis, quæ ...ſ Veneta deſunt, emendatiſſima prodeat &

ab-

abſolutiſſima, Reg
ſtram derivabimus, …
tum Opus in triginta ci…
… diſtribuetur, quorum pr…
mum ſubjiciendus, publi…
Decembris præſentis anni quo…
non ſolum eundem primum … no-
ſtra abſolvemus, ſed novam quoque materiam
Editioni noſtræ adnectendam it… arabimus,
ut ſubſequentes Tomi ſine ulla … ris ja-
ctura typis mandari poſſint. An… proxi-
mo, & in ſingulos quoque annos … olumi-
na ea fide, ac diligentia prodibun… quam in
aliis Operibus a nobis editis Literari… Orbis
perſpexit. Ducnta exemplar… chartæ
ſplendore, ac magnitudine c… ris …
pro iis cudentur, qui primo … hu…
tati nomen dederint, iique pro ſingulis…
incompactis tomis pretium admodum (ſi…
penſas, & celebritatem Operis ſpectes,)
ras *triginta* Venetæ Monetæ perſolvent, …
tamen conditione, ut non quidem anti…
to, ut in cæteris Societatibus fieri ſolet, …
ſolummodo ad exhibitionem primi Tomi æqua-
lem ſummam, ſcilicet Lyr. *triginta* perſolvant
… Tomo ultimo, qui ſine alia pecun…
…: opportune tradendus erit. Q…
… abſolutam Societatem hoc Opus …
rare voluerint, *triginta ſex* Lyr…
lis Tomis abſque dubio ſmi…
pacto ea ſplendidior…

ſervata volumus;

[illegible]; erudite Lector, cujuſce [illegible] nem, quam tibi p[illegible] [illegible] ubito, qui ad optima quæ- [illegible] comparatus. Id unum igitur re- ſtat [illegible] abſolutiſſimæ Edition[illegible] no- men tuu[illegible] bendum exhibeas vel apud *[illegible] pem Bleyd[illegible]* in [illegible] Mercatoria ad ſignum Religion[illegible] in mea Typographia apud *Mar- garita* [illegible] tot curas, atque impendia li- benti [illegible] ſubeuntem tuo fa[illegible] [illegible]nevo- lentia [illegible] quaris. Vale.

[illegible] *Maiis, ex Typographeo meo*

KALENDIS MAJI, MDCCLVIII.

ſervata volumus,

[illegible], erudite Lector, [illegible]ſce [illegible]onem, quam tibi p[illegible] [illegible]ubito, qui ad optima que [illegible] comparatus. Id unum igitur re-ſtat [illegible] abſolutiſſimæ Edit[illegible], no-men tuu[illegible] [illegible]bendum c[illegible]ubeas vel apu[illegible] *[illegible]pum Bleptr[illegible] [illegible]cturi* in [illegible] Mercatoria ad ſignum Religion[illegible] [illegible] mea Typographia ap[illegible] *Mar-garita* [illegible] tot curas, atque impendia ſu-benti. [illegible] ſubeuntem tuo fa[illegible] a[illegible] benevo-lentia [illegible]paris. Vale.

[illegible] [illegible]nis, ex Typographio meo

KALENDIS MAJI, MDCCLVIII.

Digitized by Google